

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๙/๒๕๖๙

วันที่ ๑ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง { นางสาวจันทร์เพ็ญ เอี่ยมอำภา ผู้ร้อง
ศาลปกครองสูงสุด ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นางสาวจันทร์เพ็ญ เอี่ยมอำภา (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นางสาวจันทร์เพ็ญ เอี่ยมอำภา (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องยื่นฟ้องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสมุทรสาคร และนายกเทศมนตรีตำบลบางหญ้าแพรกต่อศาลปกครอง เพชรบุรี เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดทางอาญา กรณีผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาล ตำบลหนองโพน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดราชบุรี และเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่พิจารณาหรือดำเนินการ เกี่ยวกับการเสนอราคาโครงการปรับปรุงศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) รู้หรือมีพฤติการณ์ควรรู้ว่า มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา แต่ละเว้นไม่ดำเนินการให้มีการยกเลิกการเสนอราคา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๑ และมาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒ การกระทำของผู้ร้องยังเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

- ๒ -

และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงตามประกาศ คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดราชบุรี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบสวน การลงโทษ ทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓ วรรคสาม และข้อ ๖ วรรคสอง ต่อมาผู้ร้องโอนย้ายไปรับราชการ ที่สำนักงานเทศบาลตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร นายกเทศมนตรี ตำบลบางหญ้าแพรกดำเนินการทางวินัยและมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสมุทรสาคร คณะกรรมการมีมติให้ยกอุทธรณ์ ผู้ร้องฟ้องคดี ต่อศาลปกครองเพชรบุรี ขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการและมติคณะกรรมการพนักงาน เทศบาลจังหวัดสมุทรสาคร ศาลปกครองเพชรบุรีมีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ บ. ๒๐/๒๕๖๓ คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๒๖/๒๕๖๕ ให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการและมติที่ให้ยกอุทธรณ์ ของผู้ร้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสมุทรสาคร และนายกเทศมนตรี ตำบลบางหญ้าแพรกอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุด (ผู้ถูกร้อง) มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ อ. ๒๑๘๙/๒๕๖๕ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๒๙/๒๕๖๘ พิพากษากลับ เป็นยกฟ้อง ผู้ร้องเห็นว่าขณะผู้ร้องโอนย้ายไปรับราชการ ที่สำนักงานเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี นายกเทศมนตรีตำบลบางแพเคยมีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ร้องแล้วมีความเห็นควรลงโทษภาคทัณฑ์ เนื่องจากผู้ร้องไม่เคยกระทำ ความผิดทางวินัยมาก่อน ให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร การลงโทษทางวินัยถึงที่สุดแล้ว การที่ผู้ถูกร้องมีคำพิพากษากลับ เป็นยกฟ้อง ทำให้ผู้ร้องต้องได้รับโทษไล่ออกจากราชการตามคำสั่ง ของนายกเทศมนตรีตำบลบางหญ้าแพรกจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คำพิพากษาของผู้ถูกร้องดังกล่าวทำให้ผู้ร้องได้รับโทษสำหรับความผิดทางวินัยเรื่องเดียวกันถึงสองครั้ง ขัดต่อหลักบุคคลไม่อาจถูกลงโทษหลายครั้งสำหรับการกระทำความผิดครั้งเดียว เป็นการละเมิดสิทธิ และเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียน อยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อได้รับข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจะนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำคำวินิจฉัยต่อไป และครบกำหนดระยะเวลาที่สามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. คำพิพากษาของผู้ถูกร้องและคำสั่งลงโทษไล่ผู้ร้องออกจากราชการ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘

๒. มีคำสั่งให้ผู้ร้องกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม และคืนสิทธิประโยชน์ ตามกฎหมายทั้งหมดให้ผู้ร้อง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

- ๔ -

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องมีคำพิพากษายกฟ้องคดีหมายเลขดำที่ อ. ๒๑๘๘/๒๕๖๕ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๒๙/๒๕๖๘ มีผลให้ผู้ร้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำสั่งเทศบาลตำบลบางหญ้าแพรก ทั้งที่ผู้ร้องถูกลงโทษตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนวินัยให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว คำพิพากษาของผู้ถูกร้องดังกล่าวทำให้ผู้ร้องได้รับโทษตามความผิดทางวินัยเรื่องเดียวกันถึงสองครั้ง ขัดต่อหลักบุคคลไม่อาจถูกลงโทษหลายครั้งสำหรับการกระทำความผิดครั้งเดียว การกระทำของผู้ถูกร้องขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบปรากฏว่า ศาลอื่นมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสามบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

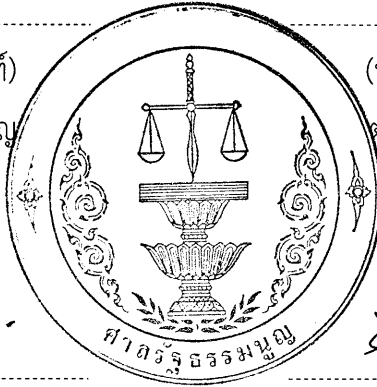
(คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๖๙)

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุพห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรารุช ทรงศิริไล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ